

PDF hosted at the Radboud Repository of the Radboud University Nijmegen

The following full text is a publisher's version.

For additional information about this publication click this link.

<http://hdl.handle.net/2066/78618>

Please be advised that this information was generated on 2017-12-06 and may be subject to change.

HEZELBURCHT

Benchmark **'Beter presteren met Subsidies'**

'Een onderzoek naar de doelmatigheid van Nederlandse gemeenten bij het verwerven van subsidies'

Hezelburcht, juni 2012

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1 Onderzoeksopzet	4
1.1 Dataverzameling	4
1.2 Definities en meting van de begrippen	4
2 Onderzoeksresultaten	6
2.1 Onderzoeksvragen	6
2.2 Aanvullende analyses	8
3 Conclusies	10
Literatuur	11
Bijlage 1 Begeleidende tekst en definitieve vragenlijst	12
Bijlage 2 Lijst met gemeentes en hun scores	15

Inleiding

De definitie van het begrip subsidie zoals die wordt gehanteerd in de Algemene Wet Bestuursrecht luidt: “de aanspraak op financiële middelen, door een bestuursorgaan verstrekt met het oog op bepaalde activiteiten, anders dan de betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde goederen of diensten” (Algemene Wet Bestuursrecht, 2006: art. 4:21). Kijkend naar deze definitie beoogt de overheid organisaties te stimuleren om activiteiten te verrichten die het algemeen belang dienen. De overheid wil hiermee allerlei ontwikkelingen in de gewenste richting sturen. Zo stimuleert de overheid organisaties om mensen te scholen, investeringen te plegen, te exporteren, onderzoek te doen naar nieuwe technologieën, en deze toe te passen.

Voor veel gemeenten zijn subsidies een onmisbare bron van inkomsten geworden. Met behulp van subsidies genereren zij extra inkomsten. Met deze extra inkomsten kunnen zij projecten sneller of omvangrijker uitvoeren en meer gewenst effect teweeg brengen voor hun burgers.

Het is dan ook niet verwonderlijk dat bij veel gemeenten de aandacht voor het verwerven van subsidies van hogere overheden groeit. Er is tot nu toe echter weinig aandacht voor de doelmatigheid waarmee gemeenten subsidies van hogere overheden verwerven.

Met deze benchmark is voor de vijfde keer in kaart gebracht hoe een aantal gemeenten scoort op doelmatigheid bij het verwerven van subsidies. Daarnaast is onderzocht of het type subsidie (regionaal, provinciaal, nationaal of Europees), de grootte van de gemeente en de werkwijze bij subsidieverwerving samenhangt met doelmatigheid. De scores kunnen onderling worden vergeleken. De uitkomst van de benchmark is een uitgangspunt voor een discussie tussen gemeenten om van elkaar te leren en mogelijk de doelmatigheid te vergroten.

In hoofdstuk 1 is de onderzoeksopzet uiteengezet. Hierbij is aandacht voor de onderzoeksvragen, de dataverzameling en de gehanteerde definities en begrippen. In hoofdstuk 2 worden de verschillende onderzoeksvragen beantwoord met behulp van de verzamelde data. Daarnaast worden de resultaten van enkele aanvullende analyses besproken. Tenslotte zijn in hoofdstuk 3 de conclusies van het onderzoek geformuleerd. In de bijlagen is aanvullende informatie opgenomen.

1 Onderzoeksopzet

Om na te gaan hoe doelmatig gemeenten zijn bij het verwerven van subsidies, is gekozen voor een kwantitatieve onderzoeksopzet. Hierbij hebben Hezelburcht Governance, ITS en de Faculteit Managementwetenschappen van de Radboud Universiteit Nijmegen samengewerkt. Het ITS heeft zich gespecialiseerd in sociaal wetenschappelijk onderzoek, beleidsadvisering en kennisoverdracht en is verbonden aan de Radboud Universiteit Nijmegen.

De volgende onderzoeksvragen staan centraal:

1. In welke mate zijn gemeenten doelmatig bij het verwerven van subsidies?
2. In hoeverre verschillen gemeenten in doelmatigheid bij het verwerven van subsidies?
3. In hoeverre verschilt de doelmatigheid, bij het verwerven van subsidies door gemeenten, voor verschillende typen subsidies, zoals regionale, provinciale, nationale en Europese subsidies?

1.1 Dataverzameling

Het onderzoek is als volgt opgezet. Er zijn 402 gemeenten in Nederland aangeschreven. Deze gemeenten zijn gekozen op basis van beschikbare contactgegevens van Hezelburcht. Er zijn voornamelijk directeurs, managers en subsidiecoördinatoren aangeschreven. Er is daarom geen sprake van een aselechte steekproef en de resultaten kunnen niet worden gegeneraliseerd naar alle gemeenten in Nederland. Dit laatste wordt mede versterkt door de respons. Na één herinnering zijn 18 gemeenten aan het onderzoek begonnen. Vijf gemeenten hebben de vragenlijst niet volledig ingevuld en twee gemeenten gaven aan dat zij geen subsidieaanvragen hebben ingediend. De informatie van deze zeven gemeenten is daarmee niet bruikbaar voor de analyses. Uiteindelijk hebben 11 gemeenten de vragenlijst volledig ingevuld en informatie gegeven over 31 projecten in totaal. Het is evident dat veel voorzichtigheid over de reikwijdte van de resultaten op zijn plaats is.

De gemeenten zijn met een introductiebrief benaderd voor medewerking. In de brief stond een link en een unieke inlogcode vermeld, waarmee de vragenlijst kon worden gestart. De online vragenlijst was beschikbaar tussen 16 januari en 5 maart 2012. Er is gevraagd naar gegevens over projecten, deze gegevens had men niet allemaal paraat. Om die reden konden degenen die de vragenlijst voor een bepaald gedeelte invulden, altijd afsluiten en op een later moment opnieuw terugkeren in de vragenlijst op de plaats waar ze waren geëindigd. Bovendien konden deelnemers terugbladeren om antwoorden te verbeteren of aan te passen.

1.2 Definities en meting van de begrippen

De belangrijkste concepten uit de onderzoeksvragen zijn doelmatigheid van subsidies en type subsidie. Voor het laatste is voor elke subsidieaanvraag de vraag gesteld of het een regionale, provinciale, nationale of Europese subsidieaanvraag betrof.

In rapporten en studies van de Algemene Rekenkamer over doelmatigheid (2003, 2005) komt naar voren dat doelmatigheid kan worden gemeten via effecten of prestaties. Effect betekent

dan hetzelfde bereiken met minder inzet en prestaties: met dezelfde inzet meer bereiken. Een gemeente is doelmatiger als op basis van dezelfde hulpbronnen meer prestatie wordt geleverd. Voor een subsidieaanvraag betekent dit dat een gemeente doelmatiger is indien met dezelfde kosten meer subsidiegeld wordt binnengehaald. Het lastige punt is veelal het vaststellen van de inzet of de kosten. Het gaat om alle kosten die zijn gemaakt: salarissen, materiaal en zelfs de huur van het pand. Veelal blijken de constante kosten niet te worden gemeten, maar de variabele kosten, zoals salarissen, wel. Uit een eerder onderzoek naar doelmatigheid onder gemeenten, blijkt het lastig om de exacte kosten te bepalen, zeker wanneer die niet geadministreerd zijn of wanneer een werknemer belast is met het aanvragen van subsidies, waardoor de feitelijke urenregistratie niet of gedeeltelijk plaats vindt (Hezelburcht, 2008). Op basis van de genoemde literatuur en eigen inzicht is doelmatigheid gedefinieerd als de verhouding tussen het bedrag dat voor een project aan subsidie is toegekend en de kosten die voor dat project zijn gemaakt om de subsidie te verwerven.

We hebben op basis van de ervaring met een eerdere studie naar doelmatigheid van subsidieverwerving van gemeenten (Hezelburcht, 2008) gekozen om te vragen naar informatie over de laatste drie projecten. Opmerkelijk is dat 2 gemeenten informatie verschaffen over slechts twee projecten¹.

Om het toegekende bedrag te meten, is aan de gemeenten voor elk project gevraagd welk bedrag is toegekend in de subsidiebeschikking. Indien dat niet bekend was, is gevraagd het bedrag te schatten. Om de kosten vast te stellen, zijn voor elk project twee gegevens gevraagd: het aantal arbeidsuren/financiële middelen die de gemeente heeft ingezet en het bedrag dat is besteed aan extern advies. Het aantal werkuren is vervolgens vermenigvuldigd met € 100,- bruto uurtarief.

Voor het totaal aantal projecten waarover informatie is gegeven, is het volgende vastgesteld:

- het totaal bedrag dat aan subsidies is toegekend;
- het totaal bedrag dat aan interne en externe kosten is gemaakt;
- per project de verhouding van het toegekende subsidiebedrag ten opzichte van de totale interne en externe kosten die voor dat project zijn gemaakt.

¹ In de vragenlijst is gevraagd naar informatie over de laatste drie subsidieaanvragen, waarbij er geen grens is aangegeven voor het jaar van aanvragen bijvoorbeeld. We hadden dan ook verwacht dat elke gemeente die de vragenlijst volledig invult, over drie projecten zou rapporteren. Het is onduidelijk waar deze verschillen door zijn ontstaan.

De doelmatigheid is op twee niveaus vastgesteld: projectniveau en gemeenteniveau. Om de doelmatigheid voor een project vast te stellen, is het bedrag dat voor dat project is toegekend, gedeeld door totale bruto kosten² die voor dat project zijn gemaakt. Om de mate van doelmatigheid voor de gemeente vast te stellen, is het totaalbedrag dat voor het aantal projecten is toegekend, gedeeld door de totale bruto kosten die voor die projecten samen zijn gemaakt. Dit levert twee variabelen op die variëren tussen 0 en oneindig. Een score 0 betekent dat er geen subsidies zijn verkregen of geen kosten zijn gemaakt. Het laatste lijkt onmogelijk, want geen kosten maken betekent feitelijk dat er niets is gebeurd om de aanvraag in te dienen. Toch is dit theoretisch mogelijk. Om uiteindelijk de doelmatigheid te kunnen berekenen kan 0 niet in de noemer of teller staan en daarom wordt daar voor de berekening de score 1 aan toegekend. De doelmatigheid bereikt daardoor nooit exact 0. Elke doelmatigheidsscore boven de 1 geeft aan hoeveel keer groter het toegekende bedrag aan subsidie is ten opzichte van de kosten. Een score 20 op projectniveau betekent dat het bedrag dat is binnengehaald voor dat project 20 keer groter is dan de kosten die zijn gemaakt. Een score tussen 0 en 1 betekent dat de kosten hoger waren dan het toegekende bedrag. Een score 0,02 betekent dat de kosten 50 keer groter waren dan het toegekende bedrag. Een score van 20 op gemeenteniveau betekent dat het bedrag dat is binnengehaald voor alle projecten samen 20 keer groter is dan de kosten die zijn gemaakt voor de aanvraag van alle projecten samen.

² De bruto kosten zijn op de volgende manier vastgesteld. Aan de respondenten is gevraagd hoeveel uren zij intern hebben besteed aan de aanvraag voor de subsidie en welk bedrag zij hebben besteed aan extern advies voor het maken van de aanvraag. De uren die zijn opgegeven, zijn vermenigvuldigd met een bruto uur tarief van € 100,-. Het bedrag dat dat opleverde, is opgeteld bij het opgegeven bedrag voor extern advies en de som hiervan is het totale bedrag dat voor een project aan kosten is gemaakt. Om de totale kosten voor de gemeente te bepalen, zijn de kosten die voor elk project afzonderlijk zijn berekend, bij elkaar opgeteld.

2 Onderzoeksresultaten

In dit hoofdstuk zijn de onderzoeksvragen beantwoord met behulp van de verzamelde data. Daarnaast is een aantal aanvullende analyses uitgevoerd en zijn de belangrijkste resultaten geformuleerd.

2.1 Onderzoeksvragen

De eerste twee onderzoeksvragen luiden als volgt:

1. In welke mate zijn gemeenten doelmatig bij het verwerven van subsidies?
2. In hoeverre verschillen gemeenten in doelmatigheid bij het verwerven van subsidies?

Om deze vragen te beantwoorden, gebruiken we de gegevens in Tabel 1. In Tabel 1 staan de scores voor de gemiddelde doelmatigheid van de gemeenten die hebben deelgenomen (kolom 1) en de gemeenten zijn op basis daarvan geordend van 11 naar één, waarbij de elfde plaats de laagste is en de eerste plaats de hoogste (kolom 3: rangorde).

Allereerst is te zien dat alle scores groter zijn dan 1: dus het totale toegekende bedrag is voor alle gemeenten hoger geweest dan de totale gemaakte kosten. De gemiddelde doelmatigheid is 68,3. Dit betekent dat voor alle projecten bij alle gemeenten het bedrag dat is toegekend aan subsidie gemiddeld ruim 68 keer hoger is dan de bruto kosten die zijn gemaakt om de projecten aan te vragen. Er bestaan echter grote verschillen tussen de verschillende gemeenten. Gemeente Wijk bij Duurstede staat met drie projecten onderaan en gemeente Veldhoven staat met twee projecten op plaats 2. Het aantal projecten waarvoor de index is berekend, verschilt over de rangscores, maar meer projecten betekent niet automatisch een lagere of hogere score.

Tabel 1 Doelmatigheid van subsidieaanvragen door gemeenten (n=11)

Toegekend bedrag/kosten	Gemeente (aantal projecten)	Rangorde	
241,07	Leiden (3)	1	
107,81	Veldhoven (2)	2	
88,50	Beuningen (GLD) (3)	3	
82,55	Bronckhorst (3)	4	
76,31	Leiderdorp (3)	5	
43,75	Raalte (2)	6	
37,21	Steenbergen (3)	7	Mediaan: 43,75
28,26	Westervoort (3)	8	Q1: 16,58
16,58	Skasterlan (3)	9	Q3: 88,50
14,96	Horst aan de Maas (3)	10	Gemiddelde: 68,25
13,73	Wijk bij Duurstede (3)	11	Standaarddeviatie: 66,15

Ook de mediaan is gerapporteerd. Zeker bij kleine aantallen en een scheve verdeling is een gemiddelde score gevoelig voor extreme waarden. De mediaan is 43,8 en geeft aan dat 50% van de gemeenten onder deze waarde voor doelmatigheid ligt en 50% erboven. Ook het eerste kwartiel (Q1) en het derde kwartiel (Q3) is gepresenteerd en betekent dat 50% van de middelste waarnemingen van doelmatigheid ligt tussen 16,6 en 88,5. Het verschil tussen Q3 en Q1 wordt de interkwartielafstand genoemd (IKA) en is hier ongeveer 72. De mediaan en IKA geven een conservatievere samenvatting van de doelmatigheid van de betrokken gemeenten dan het gemiddelde en de standaardafwijking.

Naast de standaard doelmatigheid die in Tabel 1 is gepresenteerd, is ook het absolute verschil berekend tussen het totale bedrag dat aan subsidie is toegekend en het totale bruto bedrag dat gemaakt is aan kosten om die subsidie te verwerven. Deze verschillen staan in de laatste kolom van de tabel in bijlage 2.

De derde onderzoeksvraag luidt als volgt:

3. In hoeverre verschilt de doelmatigheid van gemeenten bij het verwerven van regionale, provinciale, nationale en Europese subsidies?

Om deze vraag te beantwoorden, gebruiken we de gegevens voor elk project afzonderlijk. In totaal hebben we informatie over 31 projecten. De doelmatigheid van de projecten is teruggebracht tot twee categorieën: de 50% laagste scores voor doelmatigheid en de 50% hoogste scores voor doelmatigheid. De grens hierbij is de mediaan, die is op projectniveau 24,7. Er is een oneven aantal projecten, waardoor we het aantal projecten niet precies in twee gelijke groepen kunnen verdelen. De middelste waarneming is uiteindelijk meegenomen in de categorie lager of gelijk aan 24,7.

Om samenhangen tussen variabelen te kunnen berekenen en deze statistisch te toetsen, zijn voldoende respondenten gewenst. In dit onderzoek is de basis te smal voor statistische toetsen. Hierom presenteren we de percentages voor verschillende categorieën per variabele.

Indien er verschillen zijn, is dat slechts een indicatie voor de aanwezigheid van een samenhang.

De percentages die we presenteren, zijn kolompercentages³. Om verschillen tussen mate van doelmatigheid en categorieën van een specifieke variabele te observeren, vergelijken we de percentages per rij. In Tabel 2 staan de percentages voor de mate van doelmatigheid uitgesplitst naar type aanvraag (regionaal, provinciaal, nationaal of Europees).

Tabel 2 Doelmatigheid van subsidieaanvragen naar type aanvraag per project (kolompercentages, n=31)

toegekend/kosten	Type aanvraag				totaal
	regionaal	provinciaal	nationaal	Europees	
≤ 24,7	0%	41,2%	66,7%	41,4%	52% (16)
> 24,7	100%	58,8%	33,3%	58,6%	48% (15)
Totaal	100% (1)	100% (17)	100% (6)	100% (7)	100% (31)

In Tabel 2 is te zien dat er lichte verschillen zijn tussen de doelmatigheid van een project en het type aanvraag. Er is een indicatie dat nationale aanvragen procentueel vaker tot de groep met de laagste doelmatigheid behoren dan de andere typen aanvragen en dat provinciale en Europese aanvragen procentueel iets vaker tot de categorie met de hoogste doelmatigheid behoren. Er is slechts één regionale aanvraag gerapporteerd en die valt in de categorie hoogste doelmatigheid. Opvallend is tenslotte dat meer dan de helft van de projecten (17 van de 31) provinciale aanvragen betreft.

2.2 Aanvullende analyses

Naast de analyses voor de onderzoeksvragen is een aantal vragen interessant dat aanvullende analyses vereist. Het gaat daarbij om de volgende drie vragen:

1. bestaat er een samenhang tussen de grootte van de gemeenten en de mate van doelmatigheid?
2. bestaat er een samenhang tussen de aan- of afwezigheid van een vaste werkwijze om subsidies aan te vragen en de mate van doelmatigheid?
3. bestaat er een verschil tussen de functie van degene die de aanvraag heeft voorbereid en de mate van doelmatigheid?

³ Een kolompercentage betekent dat de percentages berekend worden op basis van de totale waarnemingen per kolom. Dit is in Tabel 2 te zien doordat onderaan de kolom het percentage 100% is. Door de percentages zo te berekenen kunnen ze per rij met elkaar worden vergeleken om te zien of er verschillen zijn. Indien er geen verschillen zijn, staan in alle kolommen dezelfde verdeling van percentages: hoe groter de verschillen, hoe meer de percentages per rij van elkaar verschillen.

Om de eerste vraag te beantwoorden, is de mate van doelmatigheid op gemeente niveau in twee categorieën ingedeeld: de helft met de laagste doelmatigheidsscores en de helft met de hoogste doelmatigheid scores, waarbij de grens de mediaan van 43,8 is. De 11 gemeenten zijn gerangschikt naar inwoneraantal⁴. Er is een oneven aantal gemeenten, waardoor we geen twee gelijke groepen kunnen maken. De middelste waarneming is voor beide indelingen uiteindelijk meegenomen in de laagste categorie. De eerste 6 gemeenten zijn gekenmerkt als 'klein', de overige 5 gemeenten zijn gekenmerkt als 'groot'. De gegevens in Tabel 3 kunnen op dezelfde manier gelezen en geïnterpreteerd worden als voor Tabel 2. De resultaten laten zien dat er een indicatie is dat grote gemeenten relatief vaker tot de categorie met de hoogste doelmatigheid behoren dan kleine gemeenten en andersom.

Tabel 3 Doelmatigheid van subsidieaanvragen naar omvang gemeente per gemeente (kolompercentages, n=11)

Toegekend/kosten	Omvang gemeente		
	Klein	Groot	
≤ 43,8	66,7%	40,0%	55% (6)
> 43,8	33,3%	60,0%	45% (5)
Totaal	100% (6)	100% (5)	100% (11)

Om de tweede vraag te beantwoorden, gebruiken we de resultaten uit Tabel 4. De resultaten in deze tabel laten zien dat er geen duidelijke indicatie is dat de doelmatigheid verschilt tussen gemeenten die wel en geen vaste werkwijze hanteren voor het aanvragen van subsidie. We merken wel op dat een ruime meerderheid van de deelnemende gemeenten een vaste werkwijze hebben om aanvragen in te dienen (7 van de 11).

Tabel 4 Doelmatigheid van subsidieaanvragen naar vaste werkwijze voor aanvraag (kolompercentages, n=11)

Toegekend vs. kosten	Vaste werkwijze		
	Nee	Ja	
≤ 43,8	50,0%	57,1%	55% (6)
> 43,8	50,0%	42,9%	45% (5)
Totaal	100% (4)	100% (7)	100% (11)

⁴ De gegevens voor inwoneraantal zijn afkomstig van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS, 2011)

Ten slotte is de derde onderzoeksvraag weer gericht op het projectniveau. Voor de doelmatigheid is weer dezelfde tweedeling gebruikt als voor Tabel 2. Deze doelmatigheid is in Tabel 5 in samenhang gebracht met het type aanvrager ("wie heeft de subsidie aangevraagd?").

Er zijn vijf categorieën onderscheiden:

- een beleidsmedewerker;
- een beleidsmedewerker met externe ondersteuning;
- een interne subsidieadviseur;
- een externe subsidieadviseur;
- anders.

De combinaties zijn mogelijk, omdat de respondenten bij deze vraag meerdere categorieën konden antwoorden. We moeten opmerken dat er in enkele categorieën weinig projecten zitten: Interne subsidieadviseur en Anders bevatten beide slechts 4 projecten.

Tabel 5 Doelmatigheid van subsidieaanvragen naar type aanvragers per project (kolompercentages, n=31)

	Type aanvragers					Totaal
Toegekend vs. kosten	Beleidsmedewerker	Beleidsmed+ ext. ondersteun..	Interne subs. Adviseur	Externe subs. Adviseur	Anders	
≤ 24,7	57,1%	57,1%	50,0%	44,4%	50,0%	52% (16)
> 24,7	42,9%	42,9%	50,0%	55,6%	50,0%	48% (15)
totaal	100% (7)	100% (7)	100% (4)	100% (9)	100% (4)	100% (31)

In Tabel 5 zien we enkele verschillen tussen de mate van doelmatigheid en het type aanvrager. Er is een indicatie dat de projecten die door een beleidsmedewerker en een beleidsmedewerker met externe ondersteuning zijn ingediend, relatief vaker tot de categorie met de laagste doelmatigheid behoren, terwijl projecten die alleen door een externe subsidieadviseur zijn ingediend, relatief vaker tot de categorie met de hoogste doelmatigheid behoren.

3 Conclusies

We vatten de resultaten en conclusies samen door per onderzoeksvraag het antwoord te geven.

Het subsidiebedrag dat de gemeenten uit ons onderzoek ontvangen voor de projecten die zij hebben ingediend, is gemiddeld ruim 68 keer meer dan de totale kosten die zij hebben gemaakt voor het opstellen en indienen van de aanvragen. Van de gemeenten die hebben meegedaan heeft 25% een doelmatigheid hoger dan 88,5 en 25% een doelmatigheid lager dan 16,5.

Er bestaan duidelijke verschillen tussen de gemeenten: de laagste doelmatigheid score is 13,7 en de hoogste score is 241,1.

Er is aanwijzing dat de doelmatigheid per project verschilt voor het type aanvraag: aanvragen voor nationale subsidies lijken relatief wat vaker minder doelmatig en aanvragen voor provinciale en Europese subsidies lijken relatief wat vaker meer doelmatig.

Er is aanwijzing dat grotere gemeente relatief wat vaker doelmatiger zijn bij hun aanvragen dan kleinere gemeenten.

Er is geen duidelijke aanwijzing dat gemeenten die een vaste werkwijze hebben voor het aanvragen van subsidie relatief vaker doelmatiger zijn bij hun aanvragen dan de gemeenten die daar geen vaste werkwijze voor hebben.

Er is aanwijzing dat het voor de mate van doelmatigheid van een project uitmaakt wie het aanvraagt: de doelmatigheid is relatief vaker wat lager als de projecten door een beleidsmedewerker of een beleidsmedewerker met externe ondersteuning is aangevraagd en de doelmatigheid is relatief vaker wat hoger als de projecten alleen door een externe subsidieadviseur is aangevraagd.

De respons en ook het aantal gemeenten waarvan de informatie bruikbaar is, is lager dan vorige jaren. Een extra reden om de resultaten voorzichtig te interpreteren.

Literatuur

Algemene Wet Bestuursrecht (2006), hoofdstuk 4.2 subsidies

Algemene Rekenkamer (2003). Technieken voor het meten van doelmatigheid. Internetbijlage bij de handreiking meten van doelmatigheid. Den Haag: Algemene Rekenkamer

Algemene Rekenkamer (2005). Handleiding onderzoek naar doelmatigheid en doeltreffendheid. Den Haag: Algemene Rekenkamer

CBS. (2012). [Tabel met daarin per Nederlandse gemeente het totale aantal inwoners en het aantal inwoners per vierkante kilometer per 1 januari 2011]. Statline. Regionale kerncijfers Nederland. Ontvangen van <http://statline.cbs.nl/StatWeb/publication/>

Hezelburcht (2008). Beter presteren met subsidies. Een onderzoek naar de doelmatigheid van Nederlandse gemeenten bij het verwerven van Subsidies. Nijmegen: Hezelburcht

Bijlage 1 Begeleidende tekst en definitieve vragenlijst

Verwerft uw gemeente doelmatig subsidie?

Deze vraag staat centraal in het benchmark-onderzoek waarvoor wij u uitnodigen mee te doen. Met dit onderzoek willen wij achterhalen hoe doelmatig gemeenten zijn in het verwerven van subsidies.

Meewerken aan dit onderzoek geeft u inzicht in de verhouding tussen de kosten die zijn gemaakt voor de subsidieverwerving en de subsidiebedragen die zijn toegekend. U ontvangt na deelname kosteloos een rapportage met de resultaten en de subsidieprestatie van uw gemeente ten opzichte van andere gemeenten.

In de vragenlijst stellen we enkele vragen over concrete subsidieaanvragen die door uw gemeente zijn ingediend en de procedure die u daarbij hebt gevolgd. Wij zouden graag die informatie hebben over de laatste 3 beschikte subsidieaanvragen die uw gemeente heeft ingediend.

Het gaat hierbij zowel om aanvragen die zijn afgewezen als toegekend. Subsidie-aanvragen waarvoor nog geen beschikking is ontvangen maken geen onderdeel uit van dit onderzoek.

Na ontvangst van de ingevulde vragenlijst zullen wij de resultaten aan u rapporteren. In juli ontvangt u deze rapportage samen met een aantal aanbevelingen om het subsidieverwervingsproces te optimaliseren. In september wordt aan de deelnemende gemeenten de gelegenheid geboden om kennis rondom subsidieverwerving met elkaar te delen tijdens een symposium.

Tenslotte willen we u hartelijk danken voor uw tijd en moeite om deze vragenlijst in te vullen.

VRAGENLIJST

Project

- 1.1 Naam van het project:
- 1.2 Wanneer is de subsidieaanvraag ingediend en is de beschikking ontvangen?
a. subsidieaanvraag ingediend: maandjaar.....
b. beschikking ontvangen: maandjaar.....
- 1.3 Wat voor soort subsidie betreft deze aanvraag?
1. regionale subsidie
2. provinciale subsidie
3. nationale subsidie
4. Europese subsidie
- 1.4 Voor welk bedrag is subsidie aangevraagd (in euro's)?
Indien u niet het exacte bedrag kunt aangeven, geef dan een zo accuraat mogelijke schatting.
.....
- 1.5 Welk bedrag is uiteindelijk in de beschikking voor deze aanvraag toegekend (in euro's)?
Indien u niet het exacte bedrag kunt aangeven, geef dan een zo accuraat mogelijke schatting. Indien de aanvraag niet is gehonoreerd, vul dan in € 0,-
.....
- Om inzicht te krijgen in de kosten die zijn gemaakt, willen we u vragen aan te geven hoeveel arbeidsdagen en/of financiële middelen zijn ingezet om de subsidie te verwerven.
- 1.6 Hoeveel netto arbeidsdagen (8 uur) zijn er intern door uw gemeente ingezet om deze subsidie te verwerven?
Indien u niet het exacte aantal dagen heeft, geef dan een zo accuraat mogelijke schatting.
.....

- 1.7 Welk bedrag is door de gemeente besteed aan extern advies en ondersteuning om deze subsidie te verwerven (in euro's)?
Indien u niet het exacte bedrag heeft, geef dan een zo accuraat mogelijke schatting. Indien er geen geld is besteed aan extern advies en ondersteuning, vul dan in € 0,-

.....

- 1.8 Welk onderdeel van uw organisatie heeft deze subsidieaanvraag opgesteld?
Indien van toepassing, mag u meerdere antwoorden aankruisen.
1. centraal punt in de organisatie, concernniveau
 2. op de desbetreffende beleidsafdeling, decentraal niveau
 3. ergens anders, namelijk

- 1.9 Wie heeft de subsidieaanvraag opgesteld? Indien van toepassing, mag u meerdere antwoorden aankruisen.
1. een beleidsmedewerker
 2. een interne subsidiecoördinator
 3. een externe subsidieadviseur
 4. iemand anders, namelijk

Heeft u nog specifieke opmerkingen over dit project betreffende de voorafgaande vragen, dan kunt u die hier noteren.

Tenslotte willen wij u enkele algemene vragen stellen. Deze vragen zijn:

6. Welke manieren worden in uw gemeente gebruikt om op de hoogte te blijven van subsidiemogelijkheden? Indien van toepassing, mag u meerdere antwoorden aankruisen.
1. dit is niet van toepassing in onze gemeente
 2. informatie via andere gemeenten
 3. een subsidienieuwsbrief
 4. een subsidiedatabase
 5. ministeriele circulaires
 6. provinciale circulaires
 7. anders, namelijk
7. Worden subsidies binnen uw gemeente volgens een vaste werkprocedure verworven?
1. ja
 2. nee

8. Indien werkzaamheden voor het verwerven van subsidies worden uitbesteed aan een externe partij, wat is daarvoor dan de belangrijkste reden? Indien van toepassing, mag u meerdere antwoorden aankruisen.
- 1. er worden geen werkzaamheden uitbesteed
 - 2. gebrek aan kennis binnen de gemeente
 - 3. gebrek aan capaciteit binnen de gemeente
 - 4. het netwerk van de externe partij biedt een meerwaarde
 - 5. anders, namelijk

9. In welke gemeente bent u werkzaam?

.....

10. Wat is uw functie binnen de gemeente?

.....

Hiermee bent u aan het einde van de vragenlijst gekomen. We bedanken u heel hartelijk voor uw medewerking.

Bijlage 2 Lijst met gemeentes en hun scores

Gemeente	Aantal inwoners	Aantal projecten	Totale kosten	Totaal bedrag toegekend	Toegekend/kosten	Toegekend - kosten
Beuningen (GLD)	25507	3	7910	700000	88,50	692090
Bronckhorst	37677	3	11000	908000	82,55	897000
Horst aan de Maas	41814	3	47225	706386	14,96	659160
Leiden	117915	3	22400	5400000	241,07	5377600
Leiderdorp	25609	3	2870	219000	76,31	216130
Raalte	36688	2	16000	700000	43,75	684000
Skarsterlan	27376	3	22500	373145	16,58	350645
Steenbergen	23273	3	12200	453930	37,21	441730
Veldhoven	43592	2	92760	10000000	107,81	9907240
Westervoort	15336	3	13800	390000	28,26	376200
Wijk bij Duurstede	23115	3	5200	71375	13,73	66175

HEZELBURCHT

Hezelburcht is sinds 1995 specialist in subsidieadvies en subsidiemanagement voor zowel profit als non-profitorganisaties. De focus van onze dienstverlening ligt niet alleen op het aanvraagtraject, maar ook op de beheers- en verantwoordingskant. Hezelburcht biedt ondersteuning vanaf identificatie van subsidieregelingen en het uitvoeren van een haalbaarheidsanalyse tot en met het voorbereiden van declaraties voor de accountant en de subsidievaststelling. Bovendien beschikken wij over een goed netwerk richting diverse subsidiegevers.

Nijmegen

Berg en Dalseweg 122
6522 BW Nijmegen

Postbus 31126
6503 CC Nijmegen

t +31 (0)24 344 71 20
f +31 (0)344 63 90
e info@hezelburcht.nl

Amsterdam

Hillegomstraat 12-14
1058 LS Amsterdam

Postbus 69609
1060 CR Amsterdam

t +31 (0)20 408 47 10
f +31 (0)20 408 49 19
e info@hezelburcht.nl

Eindhoven

Paradijslaan 3
5611 KM Eindhoven

Postbus 6458
5600 HL Eindhoven

t +31(0)40 23 93 680
f +31(0)40 23 93 681
e info@hezelburcht.nl

Den Haag

Loire 120
2491 AJ Den Haag

Postbus 19537
2500 CM Den Haag

t +31 (0)70 352 29 00
f +31 (0)70 354 25 38
e info@hezelburcht.nl

Groningen

Zernikepark 12
9747 AN Groningen

Postbus 70045
9704 AA Groningen

t +31(0)50 750 21 76
f +31(0)50 750 20 01
e info@hezelburcht.nl